

UPPGÅNGEN DRÖJER

ALMEGAS TJÄNSTEINDIKATOR
TREDJE KVARTALET 2024

Almeegas tjänsteindikator är en kvartalsbaserad konjunkturindikator som belyser utvecklingen i den privata tjänstesektorn. Den ligger två månader före SCB:s publicering av den faktiska tjänsteproduktionen och är en aktuell spegel av konjunkturläget i den privata tjänstesektorn som svarar för 52 procent av Sveriges BNP och 48 procent av sysselsättningen. Almega har publicerat tjänsteindikatorn varje kvartal sedan 2001.

Denna upplaga av tjänsteindikatorn har arbetats fram på Almega av **Patrick Joyce** och **Staffan Johansson**. Insamlingen av data avslutades den 19 september 2024. För ytterligare upplysningar om det ekonomiska läget i den privata tjänstesektorn kontakta:

Patrick Joyce

Chefekonom Almega

Tel. 08-762 69 67, patrick.joyce@almega.se

Staffan Johansson

Analytiker Almega

Tel. 070 799 12 26, staffan.johansson@almega.se

Almega AB

Almega är de svenska tjänsteföretagarnas arbetsgivar- och intresseorganisation. Almega har 11 400 medlemsföretag med 601 000 anställda. Företagen organiseras i tio förbund som representerar ett sextiototal branscher inom tjänstesektorn. Förbunden arbetar med de frågor som rör respektive bransch. Förbunden bildar tillsammans Almega och ingår i Svenskt Näringsliv.

Almega Tjänsteförbunden

Medieföretagen

Almega Tjänsteföretagen

Säkerhetsföretagen

Almega Utbildning

TechSverige

Innovationsföretagen

Tågföretagen

Kompetensföretagen

Vårdföretagarna

Innehåll

1	Sammanfattning	3
2	Uppgången dröjer för tjänstesektorn	5
	2.1 Oförändrad produktion väntas tredje kvartalet.....	5
	2.2 Hygglig efterfrågan på företagstjänster	7
	2.3 Svag efterfrågan på tjänster till konsumenter	10
	2.4 Splittrad utveckling inom välfärdstjänster	14
	2.5 Konkurserna kan ha slutat öka	14
3	Jobben i tjänstesektorn fortsätter att bli färre	16
	3.1 17 000 färre jobb	16
	3.3 Bristen på arbetskraft är oförändrad	19
	3.4 Arbetslösheten fortsätter upp	21
4	Priserna på tjänster ökar snabbare än inflationen	23
	4.1 Tjänsteföretagens försäljningspriser ökar i samma takt.....	23
	4.2 Konsumentpriserna på tjänster ökar mer än inflationen.....	26
5	Om tjänsteindikatorn	28

1 Sammanfattning

Uppgången dröjer för tjänstesektorn

Tjänstesektorn utvecklades svagt förra året. Detta år inleddes med en liten uppgång under det första kvartalet men under det andra kvartalet föll produktionen igen och var 0,5 procent lägre än samma kvartal ett år tidigare.

Förväntningarna på en återhämtning är starka hos tjänsteföretagen men uppgången dröjer dock till slutet av året. Almegas tjänsteindikator förutspår att produktionen i tjänstesektorn kommer att vara oförändrad det tredje kvartalet.

De tjänstebranscher som säljer till företag utvecklas bättre än de som säljer till hushåll. Tillväxten för företagstjänster inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik är fortfarande god. Det andra kvartalet var produktionen 1,6 procent högre än samma kvartal förra året. Skillnaderna mellan olika delbranscher är dock stora. Arkitekterna möter fortfarande en mycket svag efterfrågan medan konjunkturen är god för både tekniska konsulter och industrikonsulter.

Produktionen inom personaluthyrning, fastighetservice, städning och andra stödtjänster till företag var det andra kvartalet 0,4 procent lägre än ett år tidigare. Nedgången beror helt och hållet på ett kraftigt fall för personaluthyrningsbranschen på grund av den svaga arbetsmarknaden. Övriga stödtjänster till företag har haft en positiv tillväxt.

Information- och kommunikationsbranschen har återhämtat sig efter ett svagt fjolår. Det andra kvartalet var produktionen 4,5 procent högre än ett år tidigare.

Nedgången i privat konsumtion har drabbat de tjänstebranscher som säljer till hushåll hårt. Produktionen inom handeln har fallit under mer än två år i sträck. Detaljhandeln har börjat återhämta sig men motorhandeln utvecklas mycket svagt.

Produktionen inom privat utförd utbildning har minskat kraftigt i år efter ett bra fjolår. Det andra kvartalet var produktionen 16,5 procent lägre än samma kvartal förra året.

Jobben blir färre i tjänstesektorn

Den svaga konjunkturen i tjänstesektorn påverkar jobben. Antalet anställda i tjänstesektorn fortsätter att minska. Det andra kvartalet var antalet anställda 17 100 personer – eller 0,6 procent – lägre än samma kvartal 2023. Almegas arbetsmarknadsindikator förutspår att jobben i tjänstesektorn kommer att bli färre även under det tredje kvartalet.

Utvecklingen av sysselsättningen skiljer sig kraftigt åt mellan olika tjänstebranscher. Bland de kunskapsintensiva konsulttjänsterna inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik har antalet anställda ökat med 6 800 personer, eller 2,0 procent, under det senaste året.

Antalet anställda inom personaluthyrning och rekrytering har minskat kraftigt. På ett år har de anställda inom branschen blivit 10 000 personer färre.

Antalet varsel om uppsägning fortsätter att bli fler i tjänstesektorn. Inom privat utförd vård och omsorg varslades 4 500 personer om uppsägning fram till augusti i år, vilket var mer dubbelt så många som under samma tid förra året. Alla varsel leder dock inte till uppsägning.

Prisökningarna på tjänster sjunker inte

Ökningstakten på tjänsteföretagens försäljningspriser (TPI) har visat sig vara mer trögrörliga nedåt än väntat. Prisökningstakten sjönk under fjolåret men i år har den slutat sjunka.

Under det andra kvartalet ökade tjänstepriserna i årstakt med 3,1 procent, vilket var något mer än under kvartalen dessförinnan. Jämfört med föregående kvartal ökade tjänstepriserna med 1,0 procent, vilket berodde på stigande priser inom hotell och restaurang.

Nedgången av den totala inflationen och den svaga konjunkturen bör dock bidra till att tjänstepriserna ökar långsammare framöver. Almegas prisindikator tyder på att även prisökningarna på tjänster kommer att avta det tredje kvartalet.

2 Uppgången dröjer för tjänstesektorn

2.1 Oförändrad produktion väntas tredje kvartalet

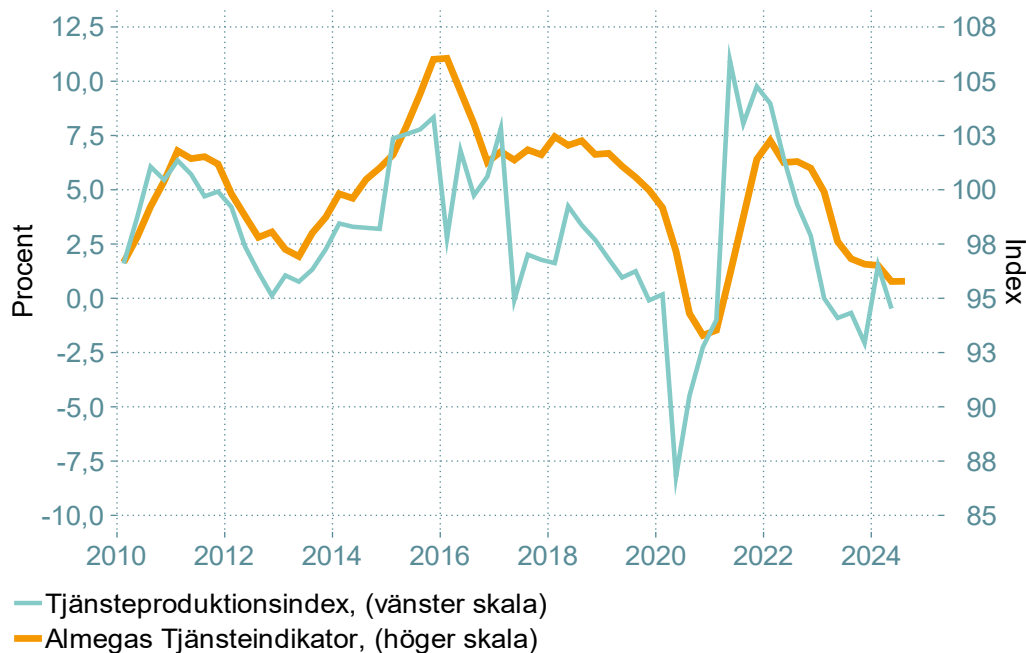
Produktionen i tjänstesektorn utvecklades svagt under förra året. Året inleddes med en liten uppgång men under det andra kvartalet föll produktionen i tjänstesektorn igen och var 0,5 procent lägre än ett år tidigare.¹

Det finns dock flera tecken på att en uppgång närmar sig. Sjunkande inflation och fallande räntor ger utrymme för hushållen att öka sin konsumtion vilket kan bli en injektion för de tjänstebranscher som säljer till hushåll. Lägre räntekostnader kan stimulera ökade investeringar i industrin och vända nedgången i bostadsbyggandet vilket kommer att öka efterfrågan inom viktiga företagstjänster.

Uppgången dröjer dock till slutet av året. Almeegas tjänsteindikator förutspår att produktionen i tjänstesektorn kommer att vara oförändrad det tredje kvartalet.

Diagram 1: Almeegas tjänsteindikator för produktionstillväxten i den privata tjänstesektorn samt årlig produktionstillväxt

Kvartal ett 2010 till kvartal tre 2024

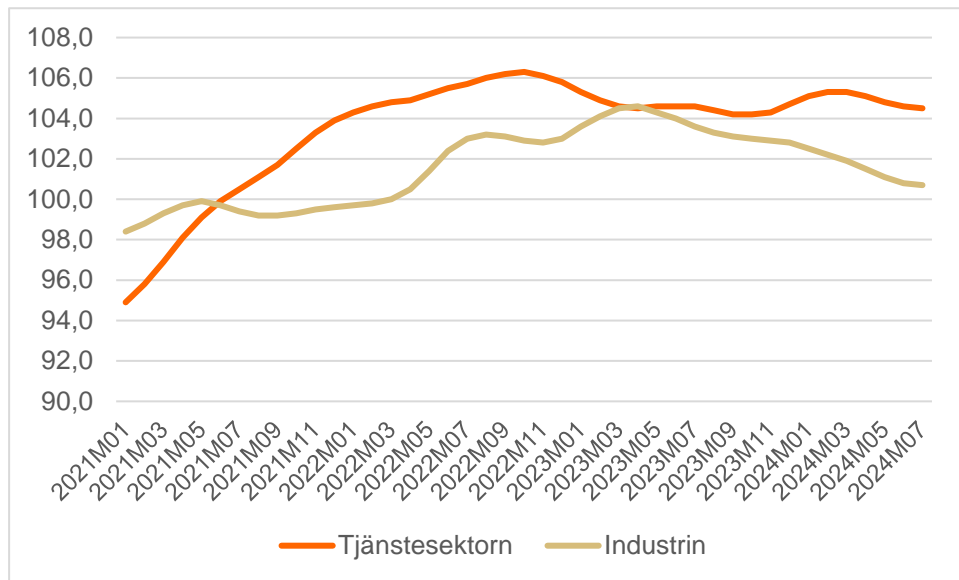
Källa:
Almega,
Konjunktur-
institutet,
SCB, Macro-
bond.

Både privat tjänstesektor och industri har utvecklats svagt sedan sommaren 2022. Produktionen inom tjänstesektorn har i princip varit oförändrad i två år. Industriproduktionen hade en kortvarig topp våren 2023 men har sjunkit sedan dess (se diagram 2).

¹ SCB, tjänsteproduktionsindex. [Tjänsteproduktionsindex \(TjPI\) \(scb.se\)](https://www.scb.se/tjansteproduktionsindex-tjpi)

Diagram 2: Produktionen inom privat tjänstesektor och industri, januari 2021 till juli 2024

Trend och kalenderjusterad, fasta priser

Källa: SCB, Produktionsvärdesindex.

Anm: Privat tjänstesektor exkl. finans samt tillverkningsindustri och gruvor.

Förväntningarna på framtiden är dock positiva. De flesta tjänstebanscher räknar med att efterfrågan kommer att öka det fjärde kvartalet jämfört med nu (se tabell 1).

Diagram 3: Inköpschefsindex för privata tjänster och industri, januari 2021 till augusti 2024

Säsongrensat

Källa: Swedbank och Silf

Tjänsteföretagens förväntningar på den närmaste framtiden har förbättrats något sedan förra året. Inköpschefsindex (PMI) har legat i tillväxtzonen (över 50) de flesta månader i år. Ett positivt tecken är att orderstocken fortsätter att öka vilket lägger grunden för en uppgång i produktionen mot slutet av året.²

² [Månadens PMI-Services - Inköpschefsindex tjänster | silf.se](https://silf.se/nyheter/2024/08/01/manadens-pmi-services-inkopschefsindex-tjanster)

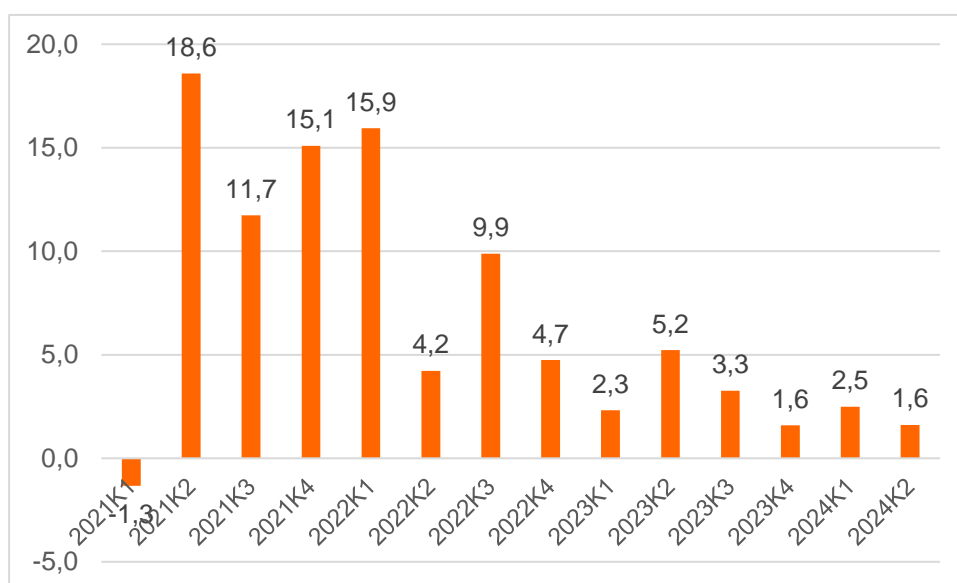
2.2 Hygglig efterfrågan på företagstjänster

Efterfrågan på företagstjänster har påverkats negativt av nedgången i konjunkturen men läget skiljer sig åt mellan olika branscher.

Tillväxten av företagstjänster inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik dämpades under 2023 men förblev positiv. Tillväxten har hållits uppe även under första halvåret i år. Det andra kvartalet var produktionen 1,6 procent högre än samma kvartal förra året. Skillnaderna mellan olika delbranscher är dock stora. Arkitekterna möter fortfarande en svag efterfrågan. Bostadsbyggandet väntas dock börja öka under 2025 vilket bör öka efterfrågan på arkitekt-tjänster. Arkitekterna är mer optimistiska om framtiden än de varit tidigare (se tabell 1).

Diagram 4: Produktion bland konsulter inom juridik, ekonomi, teknik m.m. (69-75), kvartal ett 2021 till kvartal två 2024

Förändring jämfört med samma kvartal året innan, fasta priser och kalenderkorrigerat, procent

Källa: SCB, tjänste-produktionsindex

Efterfrågan på tekniska konsulter och industrikonsulter var stark under förra på grund av stora investeringar inom industrin och ett högt anläggningsbyggande. Industrins investeringar dämpas i år men än så länge är efterfrågan på såväl tekniska konsulter som industrikonsulter god.

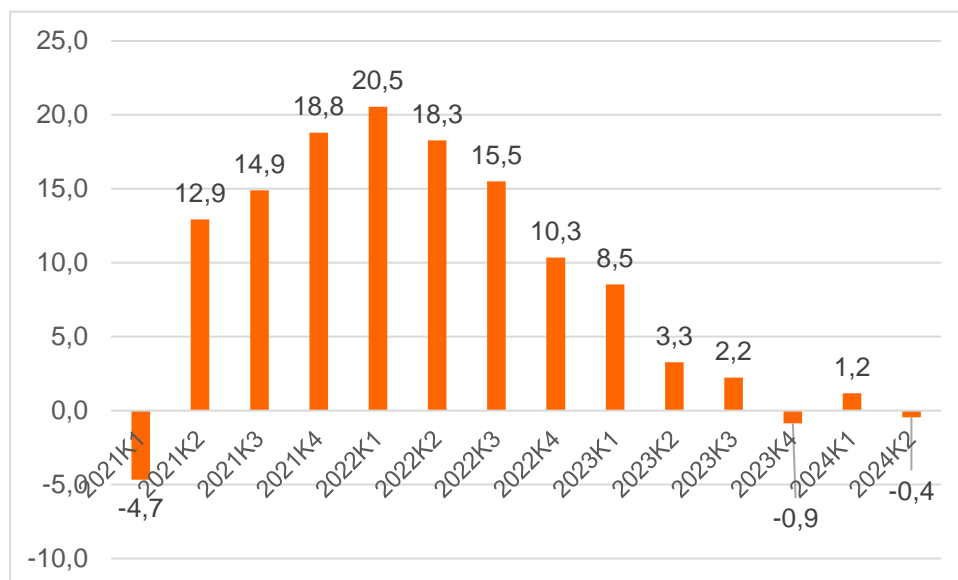
Exporten av tjänster är fortsatt stark även om den mattats av något jämfört med tidigare kvartal. Under det andra kvartalet var exporten av affärstjänster, i löpande priser, 12,7 procent högre än samma kvartal förra året. Dessa tjänster ökade dock med 2,8 procent i pris det senaste året (se tabell 7).³

³ Under kvartal två var tjänsteexporten totalt 11,6 procent högre i löpande priser än ett år tidigare. SCB, utrikeshandel med tjänster.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_HA_HA0202/HA0202TjanstHKvN/table/tableVielLayout1/.

Diagram 5: Produktion inom uthyrning och andra stödtjänster till företag (77-82), kvartal ett 2021 till kvartal två 2024

Förändring jämfört med samma kvartal året innan, fasta priser och kalenderkorrigerat, procent

Produktionen inom personaluthyrning, fastighetsservice, städning och andra stödtjänster till företag var det andra kvartalet 0,4 procent lägre än ett år tidigare. Nedgången förklaras helt av en kraftigt minskad produktion inom personaluthyrning på grund av den svaga arbetsmarknaden. Övriga stödtjänster till företag har haft en positiv tillväxt.

Enligt siffror från Kompetensföretagen – där bemanningsföretag ingår - var omsättningen i branschen det andra kvartalet i år 11,2 procent lägre i löpande priser än ett år tidigare. Till detta kommer prisseffekt på knappt tre procent (se tabell 7).⁴

Uthyrningen av personal minskar till samtliga yrkesområden. Uthyrningen av personal till branschens största yrkesområde, industri, minskade det andra kvartalet med 15 procent i löpande priser på årsbasis. Uthyrningen till det nästa största yrkesområdet, lager och logistik, minskade med 10 procent. Uthyrningen av personal till hälso- och sjukvård och omsorg minskade med hela 28 procent, vilket beror på politiska beslut i regionerna att minska inhyrningen av personal.⁵

Bemanningsföretagen är pessimistiska om den närmaste framtiden men mer optimistiska på sikt. Två av tre företag räknar med att läget kommer att bli bättre inom ett år.⁶

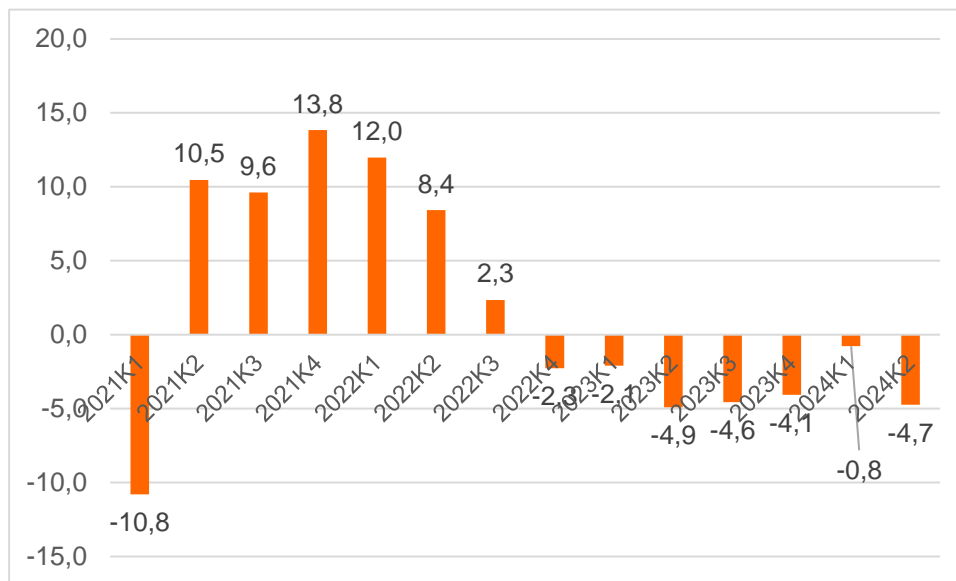
⁴ Almega Kompetensföretagen, kvartalsrapport kvartal två 2024. [kvartalsrapport_2024_q2.pdf](#) ([kompetensforetagen.se](#))

⁵ Almega Kompetensföretagen, kvartalsrapport kvartal två 2024. [kvartalsrapport_2024_q2.pdf](#) ([kompetensforetagen.se](#))

⁶ Almega Kompetensföretagen, kvartalsrapport kvartalet två 2024. [kvartalsrapport_2024_q2.pdf](#) ([kompetensforetagen.se](#))

Diagram 6: Produktion inom transporter och magasinering (49-53), kvartal ett 2021 till kvartal två 2024

Förändring jämfört med samma kvartal året innan, fasta priser och kalenderkorrigerat, procent

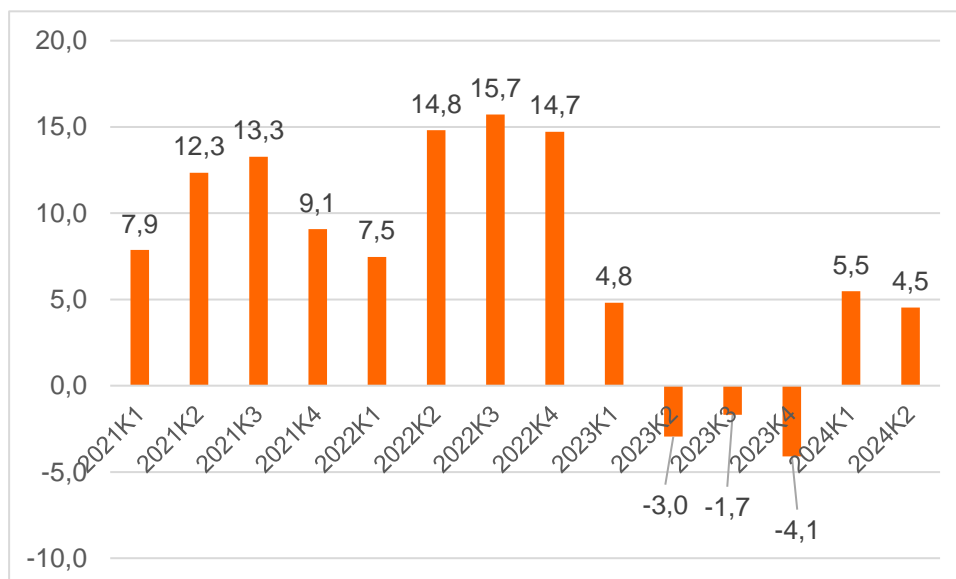

Källa: SCB, tjänste-produktionsindex

Transportbranschen drabbades hårt av de höjda bränslepriserna under 2022. Efterfrågan fortsatte att minska under 2023 på grund av den vikande industrikonjunktoren trots sjunkande bränslepriser och sänkta drivmedelsskatter. Det andra kvartalet i år var produktionen 4,7 procent lägre än ett år tidigare.

Diagram 7: Produktionen inom information och kommunikation (58-63), kvartal ett 2021 till kvartal två 2024

Förändring jämfört med samma kvartal året innan, fasta priser och kalenderkorrigerat, procent

Källa: SCB, tjänste-produktionsindex

Inom information och kommunikation föll produktionen under förra året. Efter årsskiftet har dock en återhämtning skett och det andra kvartalet var produktionen 4,5 procent högre än

samma kvartal 2023. Exporten av informations- och kommunikationstjänster var svag i slutet av förra året men har återhämtat sig. Det andra kvartalet var exporten, i löpande priser, 7,2 procent högre än samma kvartal 2023. Informations och kommunikationstjänster har ökat med 2,3 procent i pris det senaste året (se tabell 7). Uppgången under andra kvartalet beror på ökad export av data- och informationstjänster. Exporten av de viktiga telekommunikationstjänsterna har fortsatt att falla.⁷

Framtidsförväntningarna inom branschen är fortsatt starka. I augusti räknade 38 procent av datakonsulterna med att efterfrågan på deras tjänster skulle öka den närmaste framtiden.

Tabell 1: Efterfrågan i tjänstebranscher som främst säljer till företag. Förväntningar tre månader framåt, maj och augusti 2024

Nettotal, säsongsrensat

	Förväntningar	
	Maj	Augusti
Landtransporter	6	6
Partihandel	25	38
Konsulter juridik och ekonomi	38	29
Konsulter företagsledning	33	19
Arkitekter	-14	5
Tekniska konsulter	44	42
Datakonsulter	39	38
Arbetsförmedling, bemanning m.m.	-10	13
Övriga företagstjänster	35	10
Tjänstesektorn, totalt	25	17

Källa: Konjunkturinstitutet

Anm: Nettotal är andelen företag som rapporterar att efterfrågan ökar minus andelen som rapporterar att den minskar. Övriga företagstjänster (SNI 82) omfattar kontorstjänster, callcenter samt arrangörer av kongresser och mässor.

2.3 Svag efterfrågan på tjänster till konsumenter

Mellan 2021 och 2023 föll reallönerna med tio procent. Stigande sysselsättning och sänkta skatter mildrade dock nedgången i hushållen inkomster. Trots detta har hushållen tvingats att dra ner sin konsumtion märkbart. Hushållens konsumtion har minskat sex av de sju senaste kvartalet, vilket inte hänt sedan början av 1990-talet. Under början av året planade

⁷ SCB, utrikeshandel med tjänster.

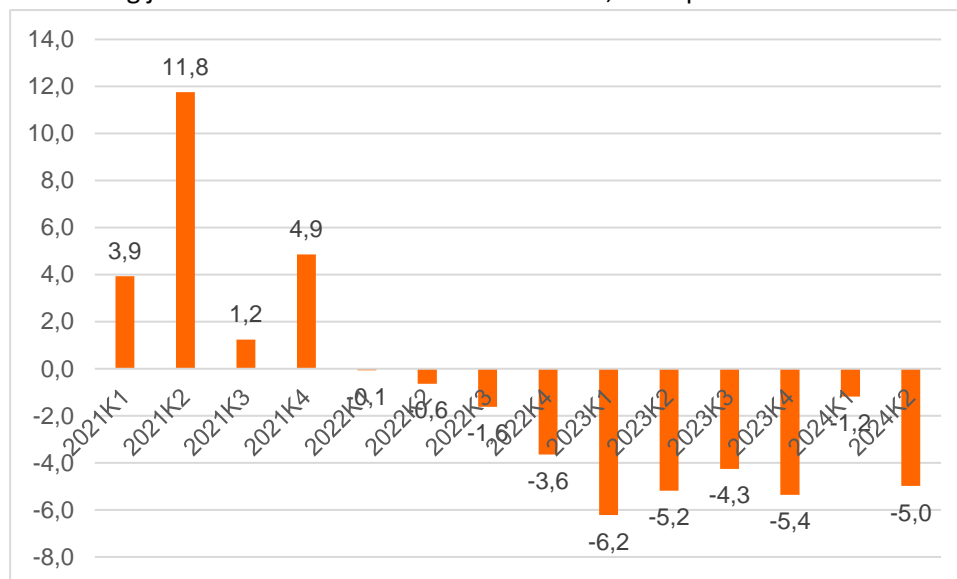
https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_HA_HA0202/HA0202TjanstHKvN/

dock nedgången ut. Det andra kvartalet var hushållens konsumtion 0,1 procent lägre än samma kvartal förra året.⁸

Den bransch som drabbats mest av den minskade konsumtionen är handeln där produktionen fallit mer än två år sträck. Det andra kvartalet var produktionen 5,0 procent lägre än samma kvartal förra året. Nedgången beror främst på minskad produktion inom motorhandeln och partihandeln medan detaljhandeln delvis har återhämtat sig.

Diagram 8: Produktionen inom handel (45-47), kvartal ett 2021 till kvartal två 2024

Förändring jämfört med samma kvartal året innan, fasta priser och kalenderkorrigerat, procent

Källa: SCB, tjänsteproduktionsindex.
Anm: Handel säljer till hushåll och företag.

Inom detaljhandeln var produktionen det andra kvartalet 0,8 procent lägre än ett år tidigare.⁹ E-handeln har återhämtat sig efter två dåliga år. Det andra kvartalet var omsättningen 2,5 procent högre än ett år tidigare.¹⁰

Produktionen i motorhandeln var det andra kvartalet 5,1 procent lägre än ett år tidigare. Under det andra kvartalet nyregistrerades 6,3 procent färre personbilar än samma kvartal året innan.¹¹

⁸ SCB, hushållens konsumtionsutgifter efter ändamål, kvartal två 2024.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_NR_NR0103_NR0103A/NR0103ENS2010T02KvN/

⁹ SCB, tjänsteproduktionsindex.

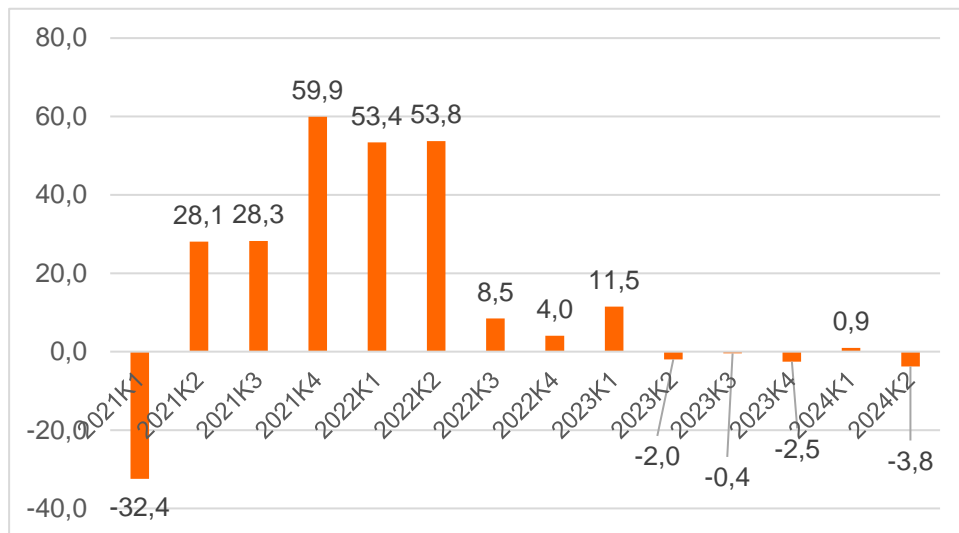
¹⁰ SCB, hushållens konsumtionsutgifter efter ändamål, kvartal två 2024.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_NR_NR0103_NR0103A/NR0103ENS2010T02KvN/

¹¹ Mobility Sweden, nyregistreringar personbilar. <https://mobilitysweden.se/statistik/Tidsserier>

Inom partihandeln, som säljer till företag, föll produktionen markant under hela 2023. Utvecklingen har fortsatt och det andra kvartalet var produktionen 7,3 procent lägre än för ett år sedan.

Diagram 9: Produktionen inom hotell och restaurang (55-56), kvartal ett 2021 till kvartal två 2024
Förändring jämfört med samma kvartal året innan, fasta priser och kalenderkorrigerat, procent

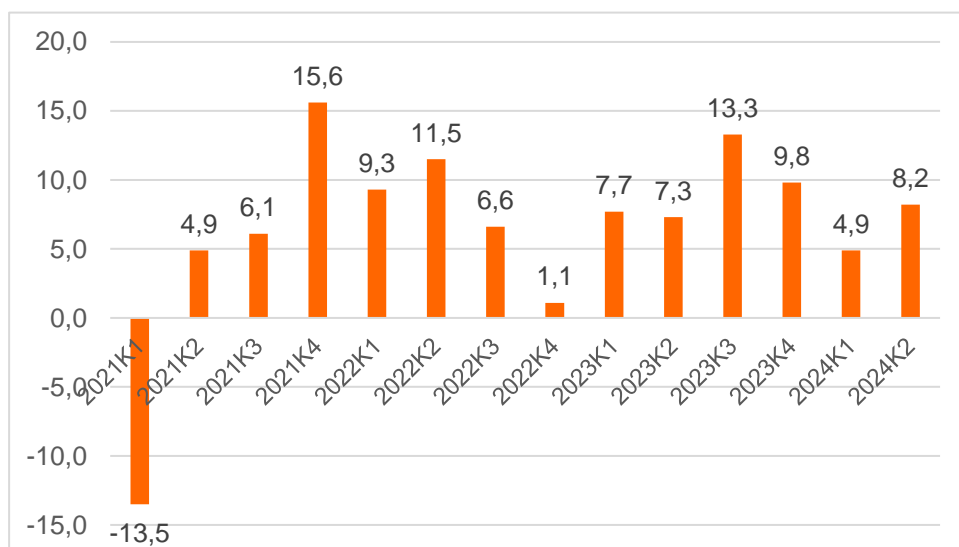

Källa: SCB, tjänste-
produktionsindex.

Tillväxten inom hotell- och restaurangbranschen har avtagit det senaste året. Minskad hushållskonsumtion och höjda priser inom branschen har bidragit till detta. Det andra kvartalet var produktionen 3,8 procent lägre än under samma kvartal förra året. Företagen i branschen ser positivt på utvecklingen framöver men är inte lika optimistiska som tidigare (se tabell 2).

Diagram 10: Produktionen inom personliga och kulturella tjänster (90-98), kvartal ett 2021 till kvartal två 2024

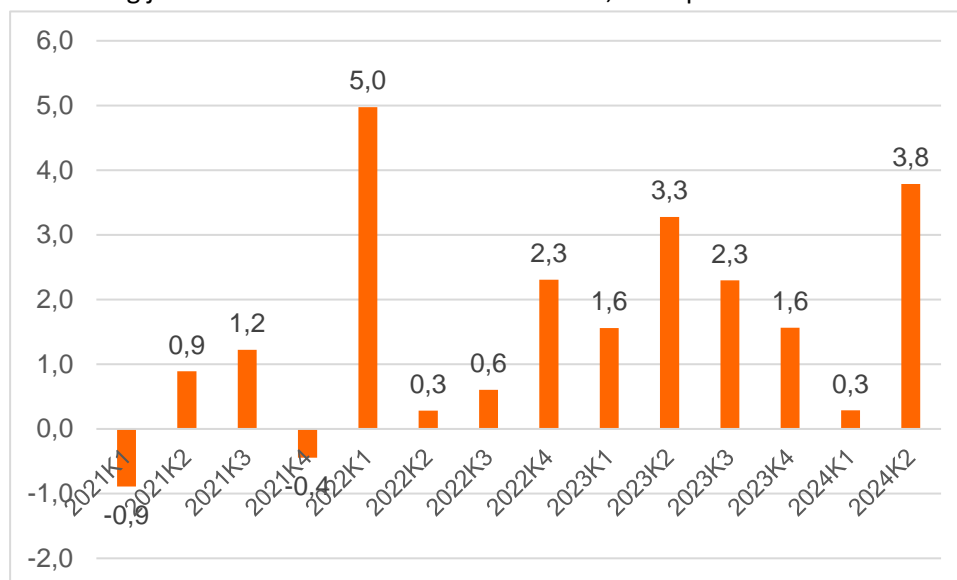
Förändring jämfört med samma kvartal året innan, fasta priser och kalenderkorrigerat, procent

Källa: SCB, national-
räkenskaperna.

Trots stigande priser och minskat konsumtionsutrymme fortsätter hushållen att prioritera olika personliga tjänster samt kultur och nöjen.¹² Produktionen har stigit två år i rad och var det andra kvartalet 8,2 procent högre än ett år tidigare.

Diagram 11: Produktionen inom fastighetsförvaltning (68), kvartal ett 2021 till kvartal två 2024
Förändring jämfört med samma kvartal året innan, fasta priser och kalenderkorrigerat, procent

Källa: SCB, tjänste-
produktionsindex.

Anm: Fastighets-
bolag säljer tjänster
till hushåll och
företag.

Produktionen av tjänster inom fastighetsförvaltning har ökat trots lågkonjunkturen och var det andra kvartalet 3,8 procent högre än för ett år sedan.

Tabell 2: Efterfrågan i tjänstebranscher som främst säljer till hushåll. Förväntningar tre månader framåt, februari och maj 2024

Nettotal, säsongrensat

	Förväntningar	
	Maj	Augusti
Detaljhandel	28	36
Motorhandel	-1	26
Hotell och restaurang	36	19
Fastighetsförvaltning	-11	-8
Researrangörer	44	21
Tjänstesektorn totalt	25	17

Källa: Konjunkturinstitutet

Anm: Fastighetsförvaltning (SNI 68.2) och researrangörer (SNI 79) säljer tjänster både till hushåll och företag.

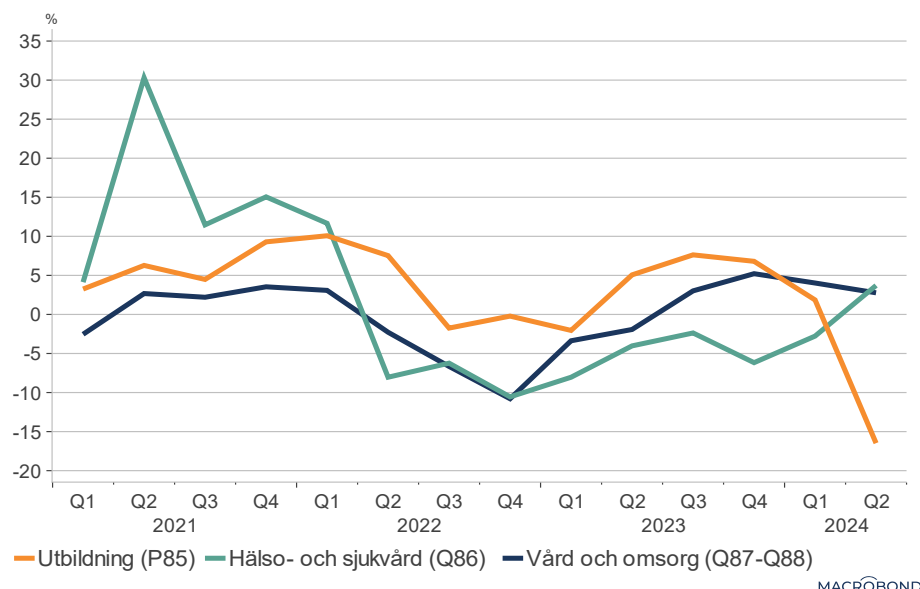
¹² Inom kultur nöje och fritid ingår bland annat museer, teatrar, sportanläggningar och gym. I annan service ingår bland annat reparationer, tvätterier och frisörer.

2.4 Splittrad utveckling inom välfärdstjänster

Privat produktion av offentligt finansierade välfärdstjänster utvecklas åt olika håll för närvarande.

Diagram 12: Produktionen inom privat utförd utbildning, sjukvård samt vård och omsorg, kvartal ett 2021 till kvartal två 2024

Förändring jämfört med samma kvartal året innan, fasta priser, procent

Källa: SCB, nationalräkenskaperna.

Produktionen inom privat utförd utbildning var hög under fjolåret men har fallit kraftigt i år. Under det andra kvartalet var produktionen 16,5 procent lägre än ett år tidigare. En svag utveckling under början av detta år och en hög nivå det andra kvartalet förra året förklarar den mycket kraftiga nedgången.

Privat utförd hälso- och sjukvård utvecklades svag under fjolåret men har återhämtat sig i år. Det andra kvartalet var produktionen 3,7 procent högre än samma kvartal förra året.

Inom vård- och omsorgsboenden, till främst äldre, började produktionen öka under slutet av förra året och tillväxten har fortsatt i år. Det andra kvartalet var produktionen 2,8 procent högre än samma kvartal förra året.

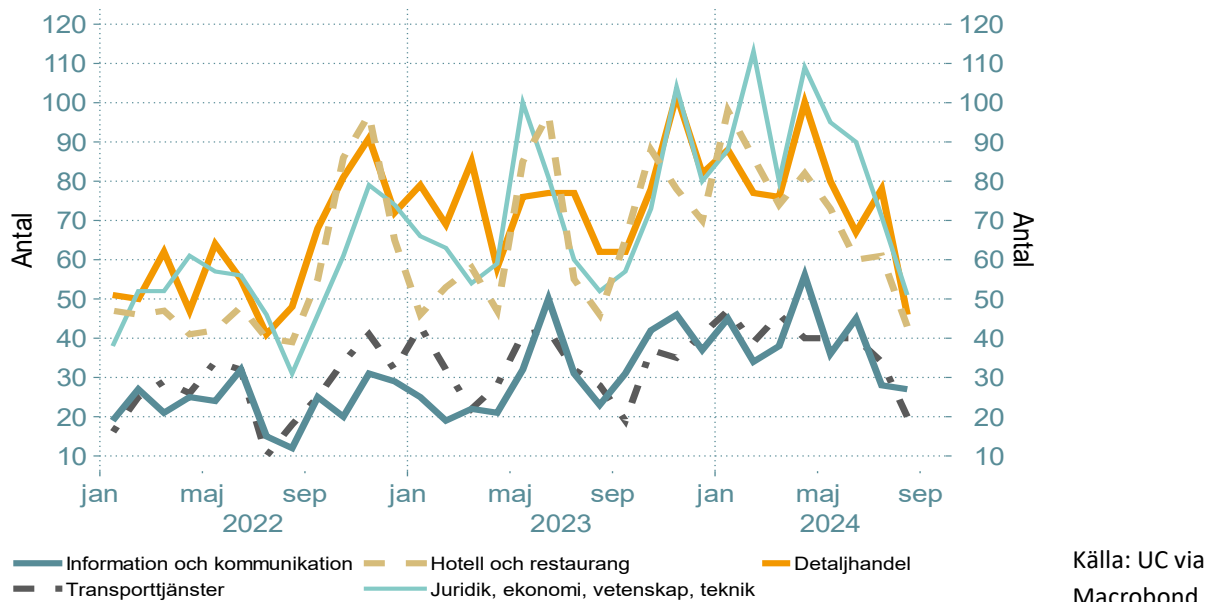
2.5 Konkurserna kan ha slutat öka

Antalet konkurser i tjänstesektorn fortsätter att öka. Under årets första sju månader gick 4 465 tjänsteföretag i konkurs vilket var 30 procent fler än under samma period förra året. I de allra flesta fall handlar det dock om små företag. De tjänsteföretag som gått i konkurs i år har i genomsnitt haft 2,3 anställda.¹³ Konkurserna är som vanligt många inom hotell- och

¹³ Källa: Tillväxtanalys. [Konkurser och anställda berörda av konkurs 1996- efter år, län, bransch och variabel. PxWeb \(tillvaxtanalys.se\)](https://www.tillvaxtanalys.se/konkurser-och-anstallda-berorda-av-konkurs-1996-efter-ar-lan-bransch-och-variabel)

restaurang men har också ökat inom detaljhandeln samt för konsulter inom juridik, ekonomi och teknik. Antalet konkurser började dock avta under sommaren vilket kan vara ett tecken på en vändning till det bättre.

Diagram 13: Konkurs i tjänstebranscher, januari 2022 till augusti 2024

De stora skatteanstånd som drygt 60 000 företag ansökte om under pandemin och elkrisen har sannolikt bidragit till ökningen av konkurserna.

Från våren 2020 fram till januari 2024 beviljades 140 miljarder kronor i skatteanstånd. Majoriteten av anstånden har betalats tillbaka och i början av september återstod 33 miljarder kronor i utestående anstånd.¹⁴ De största utestående anstånden i tjänstesektorn finns till företag inom handeln och till konsulter inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik. Skatteverket beräknade före sommaren att sex miljarder kronor av anstånden är förlorade för staten eftersom företaget gått i konkurs eller är på väg att göra det.¹⁵

¹⁴ [Ext - Covid19 - Tillfälligt anstånd - Tillfälligt anstånd - Översikt | Ark - Qlik Sense \(skatteverket.se\)](#)

¹⁵ Skatteverket (2024) [Rapport tillfälliga anstånd med skattebetalning 2024 7.pdf \(skatteverket.se\)](#).

3 Jobben i tjänstesektorn fortsätter att bli färre

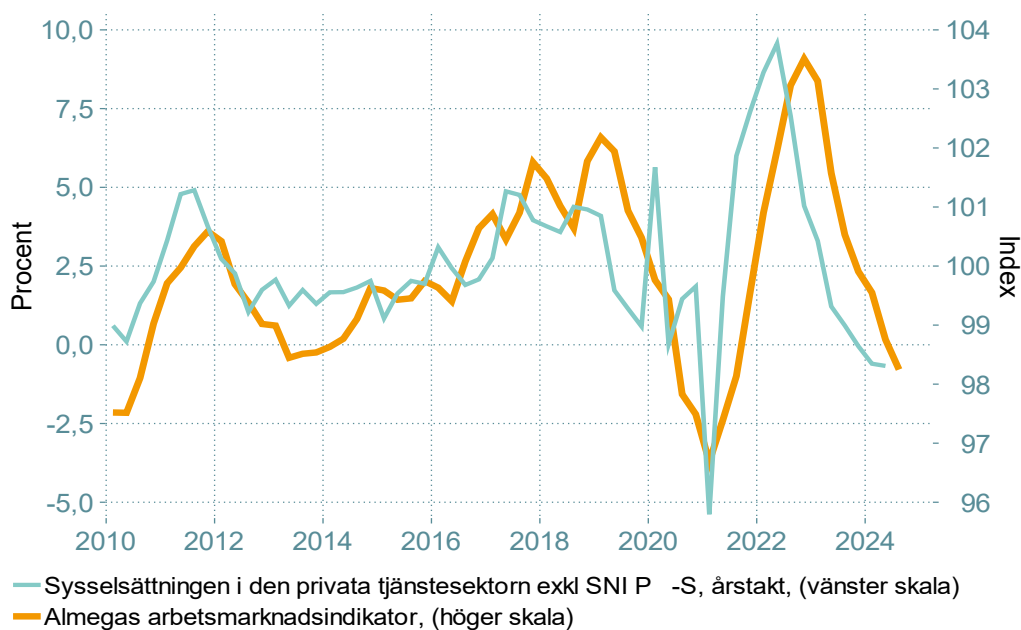
3.1 17 000 färre jobb

Den svaga konjunkturen i tjänstesektorn fortsätter att påverka jobben. Antalet anställda i tjänstesektorn fortsätter att minska men nedgången är långsam. Det andra kvartalet var antalet anställda 17 100 personer – eller 0,6 procent – lägre än samma kvartal 2023. Om man räknar bort finanssektorn har antalet anställda i tjänstesektorn minskat med 19 700 personer det senaste året.¹⁶

Även om konjunkturen är på väg att vända kommer antalet jobb i tjänstesektorn sannolikt att minska ytterligare en tid. Almegas arbetsmarknadsindikator förutspår att jobben i tjänstesektorn blir färre även under det tredje kvartalet.

Diagram 14: Almegas indikator för sysselsättningstillväxten i privat tjänstesektor

Kvartal ett 2010 till kvartal tre 2024

Utvecklingen av sysselsättningen skiljer sig kraftigt åt mellan olika tjänstebranscher. Bland de kunskapsintensiva konsulttjänsterna inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik har antalet anställda ökat med 6 800 personer, eller 2,0 procent, under det senaste året. Flest nya jobb, 7 900, har skapats bland konsulter inom PR och kommunikation. Bland arkitekter och tekniska konsulter har däremot antalet anställda minskat med 1 400 personer under året. Tekniska konsulter har fortsatt att nyanställa under året så nedgången beror uteslutande på att antalet anställda arkitekter fortsatt att minska.

¹⁶ SCB, Anställningar, antal pågående anställningar efter näringsgren.

Antalet anställda inom personaluthyrning och rekrytering har minskat kraftigt. På ett år har de anställda inom branschen blivit 10 000 personer, eller 8,3 procent, färre. Övriga stödtjänster till företag, som resor, bevakning och kontorstjänster, har däremot ökat sin personalstyrka det senaste året.

Tabell 3: Anställda inom den privata tjänstesektorn andra kvartalet 2024 jämfört med andra kvartalet 2023

Förändring i antal och procent

Bransch	Förändring antal	Förändring procent
Privat tjänstesektor, därav:	-17 100	-0,6
G Handel	-6 700	-1,1
H Transport och magasinering	-4 300	-1,8
I Hotell- och restaurangverksamhet	-1 700	-0,8
J Information och kommunikation	-5 400	-2,3
K Kreditinstitut- och försäkringsverksamhet	2 600	2,3
L Fastighetsverksamhet	300	-0,3
M Juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	6 800	2,0
N Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster	-6 200	-2,0
- Varav personaluthyrning, rekrytering	-10 000	-8,3
- Varav bevakning och säkerhetstjänst	1 300	4,1
P Utbildning	-1 300	-1,3
Q Vård och omsorg; sociala tjänster	1 000	0,4
R Kultur, nöje och fritid	-200	-0,3
S Annan serviceverksamhet	-1 900	-4,3

Källa: SCB, Anställningar, Antal pågående anställningar efter näringsgren

Inom informations- och kommunikationsbranschen fortsätter jobben att bli färre. Det andra kvartalet i år var antalet anställda 5 400 personer, eller 2,3 procent, färre än samma kvartal 2023. Flest jobb, 1 800, har försvunnit bland datakonsulter. Det är en bransch där jobben stadigt blivit fler under lång tid.

Inom privat utbildning har antalet anställda minskat med 1 300 personer, eller en procent, på ett år. Inom privat vård och omsorg har däremot antalet anställda det andra kvartalet ökat med 1 000 personer på ett år vilket beror på fler anställda inom privat hälso- och sjukvård.

Efter pandemin växte antalet anställda kraftigt inom hotell och restaurang men nu minskar antalet anställda för femte kvartalet i rad. Det andra kvartalet var de 1 700 personer, eller 0,8 procent, färre än för ett år sedan.

Även bland transportföretagen fortsätter jobben att minska. Antalet anställda det första kvartalet var 4 300 personer, eller 1,8 procent, färre än ett år tidigare. Flest jobb, 1 600, har försvunnit bland post- och kurirföretag.

Jobben i handeln ökade under slutet av förra året men har nu börjat minska. Antalet anställda har blivit 6 700 personer, eller 1,1 procent, färre på ett år. Antalet anställda har minskat inom detaljhandeln men ökat inom motorhandeln.

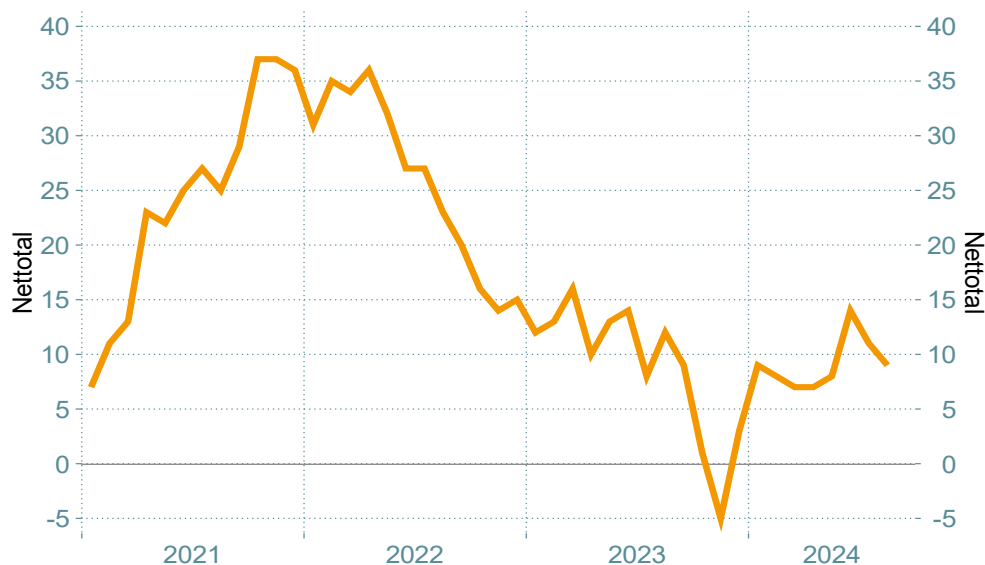
Den minskade sysselsättningen i tjänstesektorn har drabbat personer med korta anställningar. Mellan det andra kvartalet 2023 och 2024 minskade antalet personer med anställningar under sex månader med 35 200 personer medan personer med anställningar längre än sex månader blev 18 100 fler. Detta beror på att företagen undviker att säga upp långvarigt anställda men också på att nyanställningarna varit färre det senaste året.

3.2 Positiva anställningsplaner – trots färre jobb

Tjänsteföretagens anställningsplaner har varit svagt positiva under hela det första men antalet anställda har minskat under perioden. Företagens anställningsplaner har därmed varit för optimistiska. Det återstår att se om företagen kan leva upp till sina anställningsplaner framöver.¹⁷

Diagram 15: Tjänsteföretagens anställningsplaner tre månader framåt, januari 2021 till augusti 2024

Nettotal säsongrensad, procent

Anm: Netttotal är andelen företag som planerar öka sin personalstyrka minus de som planerar minska den.

Källa: Konjunkturinstitutet, Macrobond.

¹⁷ Konjunkturinstitutets månadsbarometrar. [Statistikdatabasen - välj tabell \(konj.se\)](https://www.konj.se/statistikdatabasen-valj-tabell)

Tabell 4: Antalet anställda i olika tjänstebranscher. Förväntningar tre månader framåt, maj och augusti, 2024

Nettotal säsongsrensats

Bransch	Maj	Augusti	Skillnad
Tjänstesektorn	8	9	1
Landtransporter	-4	3	7
Hotell och restauranger	6	1	-5
Datakonsulter	23	43	20
Finans- och försäkringsverksamhet	-8	-7	1
Fastighetsförvaltning	0	5	5
Juridiska och ekonomiska konsulter	19	14	-5
Konsulter företagsledning	10	28	18
Arkitekter	-24	-11	13
Tekniska konsulter	46	44	-2
Arbetsförmedling, bemanning	2	1	-1
Researrangörer	28	15	-13

Anm: Nettotal är andelen företag som planerar öka sin personalstyrka minus de som planerar minska den.

Källa: Konjunkturinstitutet

Anställningsplanerna är mest optimistiska bland tekniska konsulter, datakonsulter och konsulter inom företagsledning. Arkitektföretagens anställningsplaner har blivit något mindre pessimistiska, vilket beror på förväntningar om ökat bostadsbyggandet nästa år. Arkitektföretagen räknar dock fortfarande med att minska sin personalstyrka den närmaste framtiden.

3.3 Bristen på arbetskraft är oförändrad

Konjunkturavmattningen har lett till att bristen på arbetskraft i tjänstesektorn har minskat men nu verkar läget ha stabiliserats. Det andra kvartalet hade en knapp fjärdedel av tjänsteföretagen brist på arbetskraft. Bristen är i särklass störst bland tekniska konsulter och inom transportnäringen men är även betydande bland datakonsulter. Bland arkitekter är bristen på arbetskraft fortfarande låg.

Tabell 5: Andel företag med brist på personal, kvartal ett och två 2024

Säsongsrensats, procent

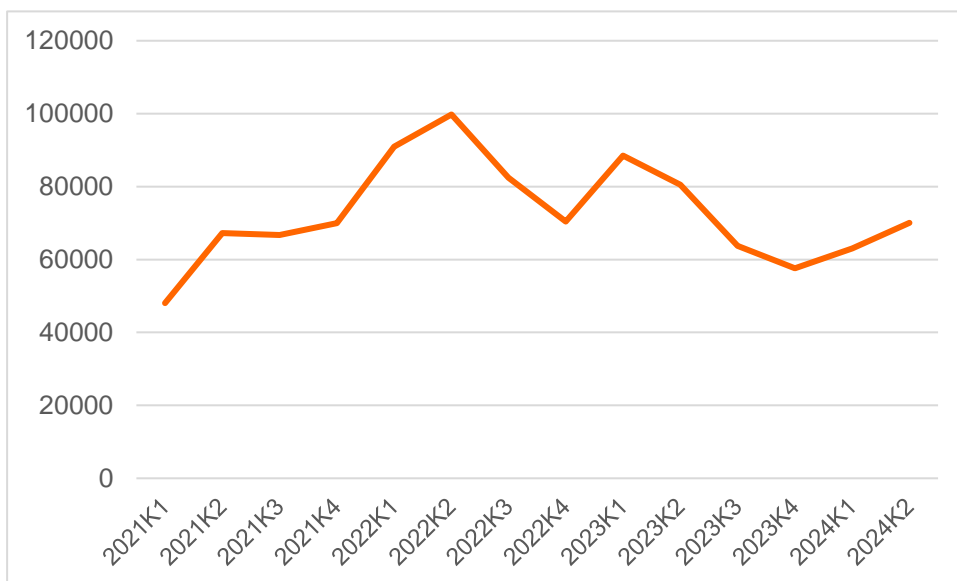
Bransch	Kvartal ett	Kvartal två	Skillnad
Tjänstesektorn	23	23	0
Landtransporter	52	40	-12
Hotell och restauranger	6	9	3
Datakonsulter	34	36	2
Fastighetsförvaltning	4	3	-1
Juridiska och ekonomiska konsulter	1	4	3
Konsulter företagsledning	20	25	5
Arkitekter	3	8	5
Tekniska konsulter	46	69	23
Arbetsförmedling, bemanning	18	18	0
Researrangörer	14	10	-4

Källa: Konjunkturinstitutet

Antalet lediga jobb i den privata tjänstesektorn har minskat sedan sommaren 2022 men utvecklingen kan ha vänt. Under det andra kvartalet i år fanns det 70 100 lediga jobb i tjänstesektorn, vilket var 7 100 fler kvartalet innan. Det andra kvartalet infördes dock en ny metod för att samla in statistik över lediga platser vilket kan ha påverkat resultatet.

Diagram 16: Lediga jobb i den privata tjänstesektorn kvartal ett 2021 – kvartal två 2024

Antal

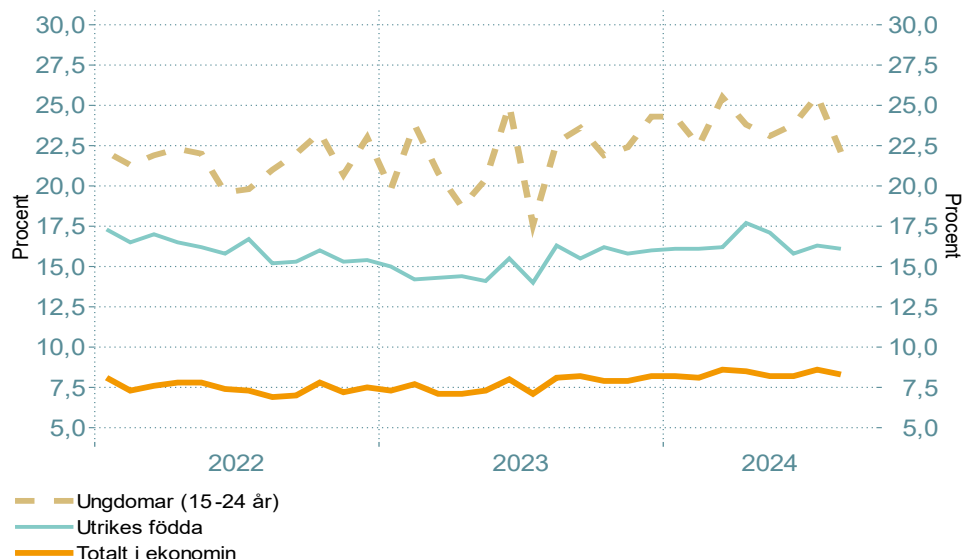
Anm: Byte av insamlingsmetod från kvartal två 2024.

Källa: SCB, Lediga jobb och rekryteringsbehov

3.4 Arbetslösheten fortsätter upp

Arbetslösheten fortsätter att öka långsamt. I augusti var 453 000 personer arbetslösa, 9 000 fler än ett år tidigare. Den säsongrensade arbetslösheten var 8,4 procent.¹⁸

Diagram 17: Arbetslösheten bland ungdomar, utrikes födda och totalt januari 2022 till augusti 2024
Procent av arbetskraften i gruppen, säsongrensat

Källa: SCB, AKU
och Macrobond

Antalet långtidsarbetslösa fortsätter att öka. I augusti hade 218 600 personer varit arbetslösa i minst sex månader enligt Arbetsförmedlingen, vilket var 17 000 fler än för ett år sedan.¹⁹

Antalet varsel om uppsägning har fortsatt att öka. Under årets åtta första månader varslades 31 800 personer om uppsägning i den privata tjänstesektorn vilket är 7 800, eller 32 procent, fler än under samma period förra året. Antalet varsel har ökat mest inom vård och omsorg samt inom personaluthyrning och andra stödtjänster till företag. Långtifrån alla varsel leder dock till uppsägning.²⁰

Almegajouren hjälper medlemmar med en rad ärenden inom arbetsgivarfrågor. Under det senaste året har 335 samtal i månaden handlat om arbetsbrist. Antalet samtal om arbetsbrist har minskat den senaste tiden. Under perioden juni till augusti handlade 220 samtal i månaden om arbetsbrist.²¹

¹⁸ SCB, AKU.

¹⁹ Arbetsförmedlingen, månadsstatistik. [Månadsstatistik \(arbetsformedlingen.se\)](https://arbetsformedlingen.se/statistik/arbetsformedlingen)

²⁰ Arbetsförmedlingen, varselstatistik [Statistik - Arbetsförmedlingen \(arbetsformedlingen.se\)](https://arbetsformedlingen.se/statistik/arbetsformedlingen)

²¹ Almegajouren, månadsstatistik.

Tabell 6: Varsel om uppsägning i tjänstesektorn januari till augusti 2024 jämfört med samma period 2023

Berörda personer

Bransch	Jan-aug 2023	Jan-aug 2024	Skillnad
Tjänstesektorn totalt	24 068	31 847	7 779
G Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	5 296	6 383	1 087
H Transport och magasinering	1 898	2 200	302
I Hotell- och restaurangverksamhet	1 101	1 295	194
J Informations- och kommunikationsverksamhet	5 402	5 121	-281
K+L Finans-, försäkring- och fastighetsverksamhet	470	608	138
M Juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	2 214	2 855	641
N Uthyrning, fastighetsservice, resor och andra stödtjänster	3 914	5 977	2 063
P Utbildning	587	1 540	953
Q Vård och omsorg	2 118	4 547	2 429
R+S Kultur, nöje och fritid och annan service	1 068	1 321	253

Källa: Arbetsförmedlingen

Anm: De 11 000 personer som tillfälligt varslades om uppsägning av Humana i februari 2023 ingår ej.

4 Priserna på tjänster ökar snabbare än inflationen

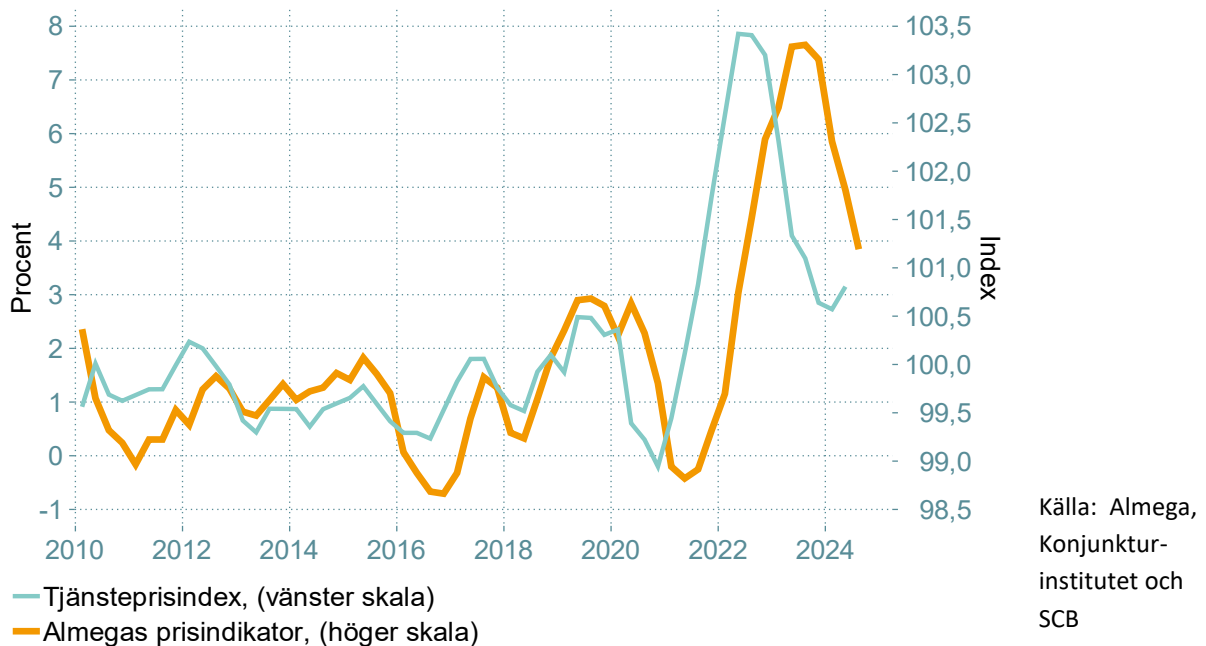
4.1 Tjänsteföretagens försäljningspriser ökar i samma takt

Tjänsteföretagens försäljningspriser (TPI) – som omfattar tjänster till företag och konsumenter – har visat sig vara mer trögrörliga nedåt än väntat. Ökningstakten sjönk kraftigt under 2023 men nedgången upphörde efter årsskiftet.

Under det andra kvartalet i år ökade tjänstepriserna i årstakt med 3,1 procent, vilket var något mer än under de två tidigare kvartalen. Jämfört med föregående kvartal steg tjänstepriserna med 1,0 procent, vilket berodde på stigande priser inom hotell och restaurang.²²

Diagram 18: Almegas prisindikator för kommande förändring av tjänstepriser samt årlig förändring av tjänstepriserna

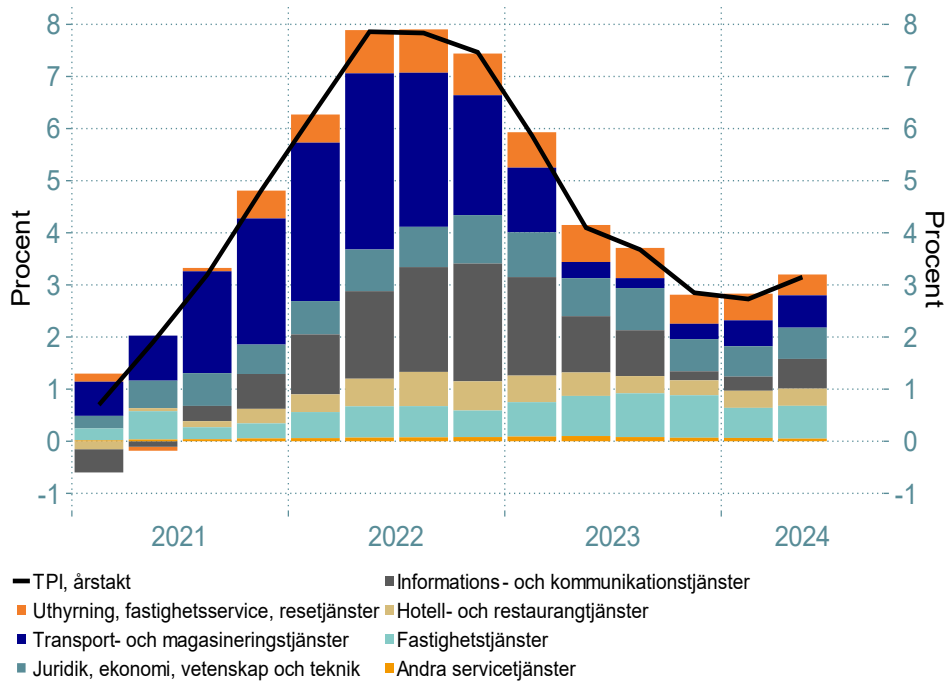
Kvartal ett 2010 till kvartal tre 2024

Den fortsatta nedgången av den totala inflationen som till stor del drivs av lägre energipriser och en trög konjunkturuppgång bör dock bidra till att priserna på tjänster ökar långsammare framöver. Almegas prisindikator förutspår att priserna på tjänster kommer att öka långsammare under det tredje kvartalet.

²² [Stigande tjänstepriser andra kvartalet 2024 \(scb.se\)](https://www.scb.se/nyheter/2024/04/stigande-tjanstepriser-andra-kvartalet-2024)

Diagram 19: Tjänstebranschernas bidrag till årsförändringen i tjänsteprisindex
Kvartal ett 2021 till kvartal två 2024

Källa: SCB

Transportpriserna stod närmast stilla under 2023 men har ökat under årets första två kvartal. Ökningen i årstakt var 3,2 procent och det senaste kvartalet ökade priserna med 0,5 procent.

Priserna på hotell- och restaurangtjänster steg kraftigt det andra kvartalet vilket främst berodde på stigande hotellpriser. Priserna inom hotell och restaurang ökade med 5,3 procent i årstakt varav 3,6 procent det senaste kvartalet.

Priserna på informations- och kommunikationstjänster utvecklades svagt under större delen av förra året när efterfrågan på dessa tjänster minskade. Under det första halvåret har dock priserna stigit snabbare igen, vilket främst berodde på höjda priser på programmering och datakonsulttjänster. Det andra kvartalet var priserna på informations- och kommunikationstjänster 2,3 procent högre än ett år tidigare. Jämfört med kvartalet innan steg priserna med 0,6 procent.

Priserna på fastighetstjänster ökade något snabbare än genomsnittet i tjänstesektorn under förra året. Det andra kvartalet ökade priserna med 4,9 procent i årstakt. Prisökningen jämfört med föregående kvartal var 1,5 procent.

Prisökningarna på konsulttjänster inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik fortsätter att sjunka. Priserna på tekniska konsulttjänster fortsätter dock att stiga. Det första kvartalet steg priserna på samtliga konsulttjänster med 2,8 procent i årstakt. Prisökningen det senaste kvartalet var 0,8 procent.

Tabell 7: Prisökningstakten inom tjänstebranscherna samt deras bidrag till den årliga förändringen i tjänsteprisindex (TPI), kvartal två 2024

Procent

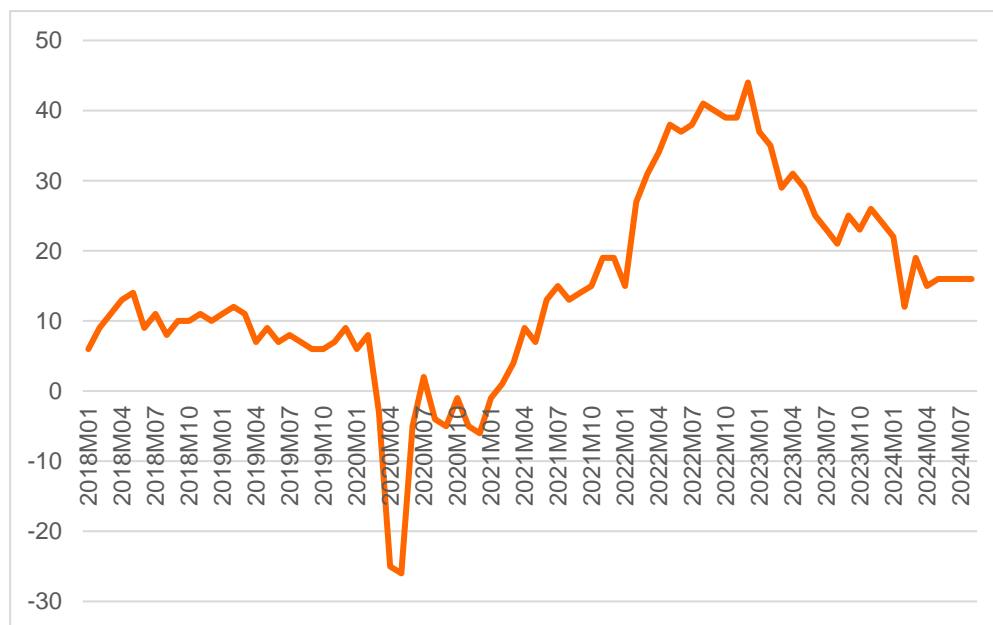
	Förändring senaste kvartalet	Förändring årstakt	Bidrag till TPI
Tjänsteprisindex (TPI)	1,0	3,1	3,1
Transport och magasinering	0,5	3,2	0,6
Hotell och restaurang	3,6	5,3	0,3
Information och kommunikation	0,6	2,3	0,6
Fastighetstjänster	1,5	4,9	0,6
Juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	0,8	2,8	0,6
Uthyrning och andra stödtjänster	1,4	2,9	0,4
Andra tjänster	0,8	4,1	0,1

Källa: Almega, SCB

Priserna inom personaluthyrning och andra stödtjänster till företag ökade det första kvartalet i år med 2,9 procent i årstakt. Prisökningen det senaste kvartalet var 1,4 procent. Prisökningarna inom branschen dämpas av en låg efterfrågan på uthyrd personal.

Diagram 20: Prisförväntningar i tjänstesektorn januari 2018 till augusti 2024

Nettotal säsongrensad, procent

Källa: Konjunkturinstitutet

Tjänsteföretagens prisförväntningar har fallit kraftigt sedan början av 2023. Då räknade nästan hälften av tjänsteföretagen med att höja sina försäljningspriser i närtid. I början av detta hade andelen fallit till runt 15 procent där de har legat stabilt sedan dess. Prisförväntningarna är nästan tillbaka på samma nivå som före pandemin.

De senaste månaderna har tjänsteföretagens prisförväntningar i stort sett legat stilla. Det gäller även de flesta tjänstebranscher. De enda större tjänstebranscher där förväntningarna förändrats är datakonsulter där betydligt fler företag räknar med att kunna höja sina försäljningspriser än för tre månader sedan. I den krisande arkitektbranschen är det istället betydligt färre företag som räknar med att behöva sänka sina priser än för tre månader sedan, vilket speglar förväntningar om en vändning uppåt vid slutet av året.

Tabell 8: Tjänsteföretagens prisförväntningar maj och augusti 2024

Nettotal säsongsrensats

	Maj	Augusti
Tjänstesektorn	16	16
Landtransporter	5	6
Hotell och restauranger	23	20
Datakonsulter	20	31
Fastighetsförvaltning	-6	-1
Konsulter företagsledning	8	0
Arkitekter	-16	-1
Tekniska konsulter	49	41
Arbetsförmedling, bemanning mm	2	-8
Andra företagstjänster	10	6

Källa: Konjunkturinstitutet

Anm: Nettotal är andelen företag som planerar att höja sina priser minus andelen som planerar att sänka dem.

4.2 Konsumentpriserna på tjänster ökar mer än inflationen

Prisökningarna på de tjänster som säljs direkt till konsumenter i Sverige rör sig fortsatt nedåt men det går långsamt. Under sommaren har prisökningstakten fallit till 4,4 procent i årstakt vilket är lägre än tidigare. Konsumentpriserna på tjänster ökar dock betydligt mer än den totala inflationen. Boendekostnaderna ökar fortfarande i snabb takt på grund av de höjda räntorna och står för mer än en tredjedel av prisökningen på tjänster till konsumenter.

Tabell 9: Tjänstepriserna i KPI juni till augusti 2024, årsförändring totalt och olika tjänsters bidrag
Procent

	Juni	Juli	Augusti
Tjänstepriser totalt	4,5	4,8	4,4
Boendekostnader	1,6	1,6	1,6
Bil- och transportkostnader	0,8	1,0	0,9
Post och teletjänster	0,2	0,1	0,1
Nöjen, lotterier med mera	0,5	0,4	0,3
Läkare, tandläkare och personlig hygien	0,6	0,6	0,6
Restaurang och logi	0,6	0,9	0,8
Övriga tjänster	0,2	0,2	0,2

Källa: Almega, SCB

Anm: Bland övriga tjänster ingår; begravning, hemförsäkring, bank, utbildning, reparation och hushållstjänster.

Den totala inflationen fortsätter att falla. I augusti ökade konsumentpriserna för både varor och tjänster med 1,9 procent i årstakt vilket var 0,7 procent lägre än i juli. Nedgången i inflationen beror främst på lägre priser på el och på livsmedel. Däremot tar stigande bostadskostnader på grund av högre räntor upp inflationen. Inflationstakten, exklusive räntor (KPIF) var 1,2 procent i augusti vilket var långt under Riksbankens inflationsmål. Det öppnar vägen för flera räntesänkningar under hösten och vintern.²³

²³ [Inflationstakten enligt KPI 1,9 procent i augusti 2024 \(scb.se\)](https://www.scb.se/Inflationstakten-enligt-KPI-1,9-procent-i-augusti-2024)

5 Om tjänsteindikatorn

Almegas *tjänsteindikator* har tagits fram av Almega från och med år 2001 för att ge en indikation om vart konjunkturen i den privata tjänstesektorn är på väg på kort sikt.²⁴ Indikatorn ger information för att tidigt kunna förutspå vändpunkter i konjunkturen, inom både tjänstesektorn och Sveriges ekonomi, eftersom den privata tjänstesektorn svarar för 52 procent av Sveriges BNP.

Almegas tjänsteindikator täcker in cirka 90 procent av den privata tjänstesektorns förädlingsvärde och drygt 80 procent av dess sysselsättning.²⁵ Indikatorn bygger på en skattning av sambandet mellan tjänsteföretagens svar i Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer och utfallet för produktionstillväxten i den privata tjänstesektorn enligt SCB:s tjänsteproduktionsindex. Skattningen utgår från sambandet mellan bland annat företagets förväntningar om det kommande kvartalets efterfråge- och produktionsutveckling och den faktiska utvecklingen av tjänsteproduktionen per kvartal enligt Statistiska Centralbyråns (SCB) tjänsteproduktionsindex.

Tjänsteindikatorn är beräknad i indexform där värdet 100 anger genomsnittet för den period som den bygger på (skattningen är gjord på data från och med år 2005). Indexvärden över 100 anger en högre tillväxt än det historiska genomsnittet och index under 100 på det motsatta. Indikatorn anger också om tillväxten kan förväntas öka, vara oförändrad eller minska under det närmaste kvartalet. Indikatorn är ledande och ligger två till tre månader före publiceringen av det faktiska utfallet från SCB.

Almegas *arbetsmarknadsindikator* bygger på ett skattat samband mellan svar från tjänsteföretagen i Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer och den privata tjänstesektorns sysselsättningsförändring enligt SCB:s kortperiodiska sysselsättningsstatistik. Arbetsmarknadsindikatorn bygger dessutom på uppgifter om vakansgraden i tjänstesektorn, som hämtas från SCB och uppdateras kvartalsvis. Indexvärdet 100 anger det historiska genomsnittet för indikatorn baserat på det skattade sambandet från och med år 2005.

Prisindikatorn bygger på ett skattat samband mellan svar från tjänsteföretagen i Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer och förändringen av försäljningspriserna i den privata tjänstesektorn enligt SCB:s tjänsteprisindex. Värdet 100 anger den genomsnittliga prisökningstakten sedan 2006.

²⁴ Almegas tjänsteindikator togs fram 2001 av Owe Danemar, Almegas dåvarande chefekonom.

²⁵ De tjänstebranscher som saknas i KI-barometern är utbildning, hälso- och sjukvård, kultur, nöje och fritid samt samhällliga och hushållsnära tjänster inom näringslivet.

| **4** | **Almega**